Het massabeeld: jezelf belangrijk vinden

9 oktober 1959
lezing 57

“Gegroet vrienden, God zegene jullie allen, gezegend is dit uur.

We hebben het vaak over minderwaardigheidsgevoelens en over hun ware oorsprong gehad. Aangezien de menselijke natuur een sterke neiging tot dit soort gevoelens heeft, is het nodig dat jullie voor je werk en zelfonderzoek hierin meer inzicht krijgen. Ik denk dat jullie onderhand heel goed begrijpen dat de werkelijke redenen voor minderwaardigheidsgevoelens in het verborgene liggen. Onderbewust registreer je wel degelijk je onvolmaaktheden en tekortkomingen en ofschoon je ze niet onder ogen wilt zien en ermee in het reine wilt komen heb je steeds duidelijk weet van hun bestaan. Dat kun je niet uitvlakken. Dus zoek je verlichting en je gelooft ten onrechte dat je dat kunt bereiken door aandacht, bewondering en bijval te krijgen. We hebben al vastgesteld - en velen van jullie zijn daar inmiddels ook achter gekomen - dat, hoeveel bijval je ook krijgt, de verlichting die dat geeft op zijn best slechts heel tijdelijk is. Dit alles als een korte samenvatting van wat tot dusverre over dit onderwerp is gezegd.

In dit verband wil ik graag een *massabeeld over het zelf* bespreken. Dit massabeeld is van alle tijden ongeacht beschaving, geografische ligging, tijdsperiode en omgeving. Er bestaan massabeelden die aan bepaalde tijden en culturen zijn gebonden. Er bestaan andere, die universeel zijn en op de hele mensheid betrekking hebben. Ze zijn het product van een bepaalde vermenging van menselijke onvolmaaktheid en van het verlangen van de mensheid om volmaaktheid te bereiken; en dat vaak op een verwrongen en verkeerd begrepen manier.

Een dergelijk universeel massabeeld is het volgende: ‘Als ik aandacht

of bijval of bewondering krijg, ben ik niet alleen in de ogen van de wereld maar ook in mijn eigen ogen waardevol. Als ik dit niet kan krijgen, *ben* ik minder waard'. Het hoeft geen betoog dat dit een verkeerde conclusie is. En het hoeft ook geen betoog dat dit geen bewuste gedachte maar een onbewuste emotionele houding is. Ieder van jullie zal deze emotie ongetwijfeld bij zichzelf herkennen.

Aangezien dit een beeld is, is het illusoir. Het doel van dit werk is om je van het illusoire te bevrijden. Want er bestaat geen illusie die je harmonie, vrede en vrijheid kan brengen. Alles wat illusoir is, brengt onherroepelijk problemen met zich mee. De speciale illusie die bij dit beeld hoort, heeft veel onaangename gevolgen en leidt zowel voor jezelf als voor mensen om je heen tot een kettingreactie van schadelijke uitwerkingen.

Om alle misverstanden te vermijden wil ik er hier opnieuw de nadruk op leggen dat de remedie niet ligt in het je openlijk verzetten en rebelleren tegen je afhankelijkheid van de mening van anderen over jou. Onbewust doe je dat net zo vaak als innerlijk smeken om bewondering en goedkeuring. Beide bestaan gelijktijdig in een ziel. Beide zijn even schadelijk en beide zijn het gevolg van dezelfde ongezonde en verkeerde fundamentele misvatting.

Laten we teruggaan naar dit specifieke massabeeld. Wij in onze wereld kunnen jullie zielen om aandacht horen schreeuwen. De aardse sfeer produceert voor ons dit lawaaiige geluid. Als we jullie wereld benaderen kunnen wij - in tegenstelling tot jullie - horen hoe alle zielen dit luide geroep en geschreeuw voortbrengen. Je kunt je voorstellen hoe lawaaierig dat voor ons is. De stem van de ziel is behoorlijk luid. *Alle* emoties brengen geluiden voort maar de luide stem die opkomt voor zijn eigen belangrijkheid brengt geen erg harmonisch geluid voort.

De uiterlijke manifestatie van dit massabeeld varieert naar gelang van temperament en aard, naar gelang van andere gezonde of zieke trekken die de kracht waarmee en de wijze waarop dit beeld zich manifesteert bepalen, en naar gelang van de omgeving en opvoeding. Dit alles samen bepaalt hoe merkbaar, hoe sterk en onmiskenbaar de roep om bijval is en in welke specifieke richting de behoefte aan eigen belangrijkheid gaat.

Als de vraag om goedkeuring tot op zekere hoogte duidelijk voor

andere mensen is, betekent dat niet noodzakelijkerwijs, dat zo'n persoon spiritueel minder ontwikkeld zou zijn dan degene bij wie dezelfde trek meer verborgen en subtiel is. Dit is veeleer een kwestie van de mate van onderdrukking.

Door aan deze bepaalde neiging te werken zullen jullie allemaal vroeg of laat bij dat deel in jezelf uitkomen dat eist verhoogd en op de eerste plaats gezet te worden. Je wordt je bewust van dat deel van je persoonlijkheid dat uniek wenst te zijn. Het is niet voldoende dat 'trots' te noemen. Je moet verder dan dat gaan: *waarom voel je een behoefte aan deze trots?* Vanwege het beeld dat ik net heb uitgelegd, vanwege de verkeerde conclusie waardoor je gelooft dat als je in de ogen van de wereld extra bijzonder bent, je gevoel van minderwaardigheid zal verdwijnen en vanwege de verkeerde opvatting dat als anderen instemmen met wat jij doet, gelooft en denkt, je in je eigen ogen meer waard wordt. Natuurlijk denk je dit alles niet bewust. Maar als je de betekenis van je emoties onderzoekt, komen ze hiermee overeen; dit is hun betekenis.

Zo gebruik je trots als verdedigingsmiddel, als middel tot een doel en niet omwille van de trots zelf. Daarom helpt het besef dat je trots in je hebt nooit werkelijk om deze trots uit te bannen. Misschien ben je je in het begin niet bewust van de trots geweest. Als je je op dit pad enige inspanning hebt getroost, ontdek je - misschien met een schok - dat ook jij trots bezit. Maar hoe vaak je jezelf ook voorhoudt: 'dit is trots, ik moet niet trots zijn', dat helpt niet. Je dient een stap verder te gaan in het begrijpen van jezelf door je te realiseren *waarom* je trots bent. Je zult volledig dienen te begrijpen dat je onbewust gelooft dat deze trots ergens voor dient, dat je door deze trots iets kunt krijgen dan wel voor een of andere ingebeelde ramp kunt worden gespaard. Wanneer je ontdekt dat deze veronderstelling een dwaling is, kun je de trots, de ijdelheid, het jezelf belangrijk vinden kwijtraken; wanneer je begrijpt dat er *geen noodzaak* voor is.

Om dit alles te begrijpen is het van wezenlijk belang dat jij je er volledig van bewust wordt dat dit deel van je persoonlijkheid waarin je deze verkeerde conclusie herbergt, inderdaad bestaat. Je dient zover te komen dat je de innerlijke stem die om bijval schreeuwt en deze opeist werkelijk hoort. Je moet de gelegenheden opmerken waarbij deze stem zich sterker dan normaal laat horen. Je moet emoties gaan onderzoeken die je voorheen nooit op hun betekenis en hun verlangen hebt

onderzocht. *Dan pas en alleen dan zul je je van deze stem in je, van dit massabeeld dat in jou bestaat bewust worden.*

In dit massabeeld sta jij alléén tegenover de rest van de wereld. Er zijn veel subtiele emoties die je - na onderzoek - duidelijk maken dat dit precies is wat er in je omgaat. Het is van groot belang om je dat te realiseren. Maar nogmaals, dit is slechts het begin van verder onderzoek en begrip, het leggen van verdere verbanden en relaties. Je zult gaan zien hoe deze factor je vele conflicten en problemen bezorgt. Zo lang je niet weet hoe schadelijk een gesteldheid is, is er geen prikkel om die gesteldheid weg te werken. En zolang je je zelfs niet van het bestaan van die gesteldheid bewust bent, hoe kun je er dan de uitwerking van zien? Daarom moet je je eerst van deze elementaire, algemene gesteldheid in jezelf bewust worden en dan moet je de gevolgen daarvan in verband met verschillende conflicten brengen. Je zult daarbij veel van je problemen in een heel nieuw licht gaan zien. Je gaat je realiseren dat veel moeilijkheden helemaal niet hoeven te bestaan als je vrij van dit foutieve denkbeeld bent.

Er bestaan veel manieren waarop dit massabeeld onderbewust tot uitdrukking wordt gebracht. Daarom variëren de uiterlijke manifestaties ook. Met andere woorden: mensen zoeken op velerlei manieren bewondering. De een gelooft misschien dat materiële welvaart hem in de ogen van de wereld een hogere status verschaft, voor een ander zijn het weer andere waarden die dienen om die bewondering en bijval te krijgen. Ik kan wel zeggen dat het merendeel van mijn vrienden hier in de laatste categorie valt. Bij sommige mensen is het middel een bepaalde bekwaamheid of talent. Bij anderen kan het een goed karakter, fatsoen, loyaliteit of intelligentie zijn. Bij de meeste is het middel om bijval en bewondering te krijgen een mengsel van al dit soort eigenschappen, die verondersteld worden hetzelfde doel – het krijgen van bijval en bewondering - te dienen. Er is zelfs een categorie mensen die pech als middel gebruikt om sympathie te winnen en natuurlijk staat sympathie óók voor goedkeuring. Maar dat leidt ons naar een ander onderwerp. Andere ziekelijke stromingen voegen zich in dit beeld en sturen het een bepaalde kant op.

In dit beeld geloof je dat je zonder de goedkeuring van de wereld om je heen verloren bent. Je gelooft dat je de vaste grond onder je voeten verliest. Heel diep van binnen geloof je dat jouw hele wereld staat of valt met wat de wereld om je heen van je denkt. En opnieuw vraag ik je

om in dit opzicht de tegenovergestelde manifestatie niet met gezond gedrag te verwarren. 'Ik geef niet om wat de mensen zeggen' is opstandigheid. En waar opstandigheid bestaat, ben je evenmin vrij. Opstandigheid probeert zich van banden te ontdoen maar dit is de verkeerde manier om het aan te pakken. Je gelooft dat je tegen een wereld rebelleert die je een bepaald gedrag probeert op te leggen. Maar ook dat is een vergissing. *In feite rebelleer je tegen je afhankelijkheid van de mening van de wereld.* Daarom ligt de remedie in de ontdekking *waaróm* je je zo gebonden voelt, welke misvatting tot deze gebondenheid leidt.

Alleen dan kun je je van deze gebondenheid en dwang bevrijden en hoef je niet langer meer te rebelleren. En ook hoef je je geen pijnlijke inspanningen te getroosten in een poging om iets te krijgen dat je toch niet kan verlossen. Bij een dergelijke afhankelijkheid word je vaak ontrouw aan jezelf en dat veroorzaakt meer dan wat dan ook minderwaardigheidsgevoelens. Vaak kun je niet én de wereld behagen én ook nog trouw aan je meest innerlijke zelf en je eigen innerlijke levensplan zijn. Noch kun je alle mensen behagen. Maar aangezien je zo afhankelijk van hun goedkeuring bent, raakt je ziel in grote beroering wanneer die iets meemaakt waarin het onmogelijk wordt van iedereen bijval te krijgen. Deze en vele andere conflicten komen uit dit massabeeld voort.

Je kunt gemakkelijk inzien dat deze massa-illusie, die bij ieder mens voorkomt, je soms dwingt je ziel te verkopen. Dat kan op allerlei subtiele manieren gebeuren en ik durf te zeggen dat er nauwelijks iemand is die dit niet ooit eens heeft gedaan. Ik kan je verzekeren dat niemand onder jullie, hier of waar dan ook een uitzondering vormt wat betreft het hebben van dit massabeeld. Maar jullie moeten, ieder individueel, dat deel in jezelf vinden dat er door is gebonden. Je zult op zijn minst een paar gebieden vinden waarin het beeld bestaat, het doet er niet toe hoe subtiel het is verborgen of hoezeer het met achtens-waardige motieven en aannemelijke rationalisaties is afgedekt. Hoe subtieler de vorm waarin het zich uit, hoe moeilijker het is het getroffen deel te vinden. Maar je zult het zeker vinden *als je dat werkelijk wilt.*

Als je naar je reacties in je leven van alle dag *kijkt* en die dan eerlijk onderzoekt, kom je precies bij het punt uit dat ik je nu wil laten zien: het massabeeld waar ook jij aan lijdt. In dat deel van je wezen voel je

het precies op de manier zoals ik die hier beschreven heb. Probeer eens je gevoelens in deze of soortgelijke woorden van eigen keuze om te zetten. Dat op zich zal al een grote mate van verlichting voor je ziel betekenen. Je kunt veilig aannemen dat je niet de enige bent met dit beeld, je hebt het met alle mensen gemeen.

Ontdek hoe gebonden je aan de openbare mening bent, hoe subtiel dat ook mag zijn. En zoek dan verder naar de reden waarom je deze afhankelijkheid en trots nodig hebt of beter gezegd waarom je *denkt* deze nodig te hebben. Maak je verkeerde conclusie helder. Als je dat eenmaal hebt gedaan, heb je een begin gemaakt met het verbreken van een belangrijke schakel in de ketting die je gevangen houdt, een gevangene van de wereld der illusies. Dan kun je met je proces van bevrijding beginnen. Dat kan alleen maar gebeuren door je reacties te onderzoeken en te begrijpen. Kijk altijd wat er achter de emotie zit die je net aan het licht hebt gebracht en geef er in het kort woorden aan. Vraag jezelf af op wat voor gronden je aan deze bepaalde overtuiging die je net hebt ontdekt, vasthoudt. Probeer er achter te komen waarom je er - terecht of onterecht - van overtuigd bent. Als er geen overtuiging bestond zou je er niet zo lang aan hebben vastgehouden. Je weet dat je onderbewuste geest ook redeneert, hoewel de redeneringen ervan vaak verkeerd zijn. Maar je moet je dergelijke redeneringen wel bewust worden. Als je woorden aan je emotionele reactie geeft, doet het er niet toe of je woorden gebruikt die op mijn woorden lijken of dat je andere formuleringen vindt. Belangrijk is, dat je de waarheid van dit beeld ervaart. Daar gaat het om.

Als je deze waarheid eenmaal hebt ervaren, zul je ook veel van je conflicten begrijpen die zo vaak onrechtvaardige en ongewenste acties en reacties van de wereld met zich mee lijken te brengen. Ik verzeker je vrienden, dat je dit beeld achter ieder innerlijk of uiterlijk conflict kunt vinden. Soms is er een indirect verband, soms ligt het zeer voor de hand. *Je persoonlijke beelden zijn altijd verbonden met dit universele massabeeld van het zelf*.

Ik zou nu graag een vaak voorkomende gebeurtenis aanhalen, iets wat bijna iedereen in de een of andere vorm op zijn minst een paar keer in zijn leven overkomt. Deze gebeurtenis wordt bijna nooit begrepen en het bestaan en de invloed van het hier besproken massabeeld wordt er zelden mee in verband gebracht. En toch is het van zo'n vitaal belang want alleen door het te begrijpen kun je de oplossing vinden. Dit

voorbeeld is niet persoonlijk. Het is iets dat op bepaalde tijden in samenhang met bepaalde gebeurtenissen voor iedereen geldt.

Er zijn maar weinig mensen die geen verdriet en teleurstelling hebben ervaren omdat ze zich verraden voelden. Zij hebben zich uiterst loyaal en fatsoenlijk gedragen en ondanks dat werd er verraad gepleegd. En zoals dat dan gaat, om zichzelf te rechtvaardigen claimt de verrader op zijn beurt dat hij werd verraden. Daar komt dan bij dat degene die werd verraden ervan wordt beschuldigd precies datgene te hebben gedaan wat hij zelf als slachtoffer als zo pijnlijk heeft ervaren. Het verraad zou niet zo moeilijk te dragen zijn als de persoon die werd verraden daarbij niet ook nog beschuldigd zou worden van een of andere vorm van gebrek aan loyaliteit of oneerlijkheid. Van de twee knaagt de pijn van de beschuldiging het meest. Hij zoekt in zichzelf maar kan niets vinden waar hij zichzelf de schuld van kan geven. En toch blijft er een diepgaande onzekerheid bestaan. Waarom?

Jullie, die op dit pad bij heel wat spirituele waarheden en lessen die via dit of een ander kanaal werden gegeven baat hebben gevonden, weten dat er nooit een ongeluk kan plaatsvinden dat je niet op de een of andere manier zelf hebt veroorzaakt. Verstandelijk weet je dat dit waar is. Je hebt deze waarheid misschien zelfs op bepaalde manieren ervaren. Maar bij sommige gebeurtenissen is dit verband niet zo gemakkelijk te vinden. Het voorbeeld dat ik aanhaalde kan zo'n geval zijn waarbij je voor een raadsel staat en naar een antwoord zoekt. Je kunt eenvoudigweg niet ontdekken op welke manier je hier verantwoordelijk zou kunnen zijn. Je weet dat je verraad en teleurstelling hebt ervaren en je wordt er ook nog van beschuldigd dat je iets deed wat je niet hebt gedaan. In feite deed je niet daadwerkelijk iets dat een reden voor een beschuldiging kon zijn. Je handelde juist en je had de beste bedoelingen.

Ik wil jullie nu laten zien, vrienden, hoe het zojuist besproken massabeeld dat nog door verschillende persoonlijke of individuele beelden bekrachtigd en ondersteund kan worden voor een dergelijke gebeurtenis verantwoordelijk kan zijn; wat des te pijnlijker is omdat je niet ziet hoe je het naar je toe trok. Daar waar dat beeld in jou bestaat, streef je ernaar en vecht je ervoor om op de eerste plaats, op een 'speciale' plaats te zitten zodat je datgene kunt vergaren wat je ziel denkt nodig te hebben.

Om die speciale plaats te bereiken zullen je daden allesbehalve fatsoenlijk, loyaal of idealistisch zijn: ze zullen meedogenloos, egoïstisch moeten zijn - en moeten juist datgene of diegene verraden waar je loyaal aan wilt zijn. Om deze speciale plaats van goedkeuring - in zekere zin van uniekheid - te verkrijgen is er in je ziel een verleiding om juist datgene te doen waar je je in je daden en woorden van onthoudt. Maar de verleiding is er.

Als fatsoenlijk en eerlijk mens geef je niet aan die verleiding toe. Je voelt hem vaag zonder dat je je van de draagwijdte en de betekenis ervan echt bewust bent. In feite ben je zo bang wanneer je een dergelijke verleiding en zulke emoties voelt dat je die vlug wegmoffelt. Je wilt niet erkennen dat die echt in jou bestaan. Je geweten staat je niet toe in overeenstemming met deze verleiding te handelen en staat je ook niet toe je er volledig bewust van te worden. Om een tegenwicht tegen de tendens van dit massabeeld van jezelf belangrijk vinden te vormen, probeer je overdreven scrupuleus jouw fatsoenlijke kant te bewijzen, de kant die je wenst te gehoorzamen.

Wat is het gevolg van dit conflict? *Als gevolg van de onbewuste aard van het conflict, van de innerlijke strijd is het uiterlijke gebeuren een reactie op de onbewuste negatieve kant in je en niet op de positieve kant, zelfs niet als de positieve kant in je uiterlijk handelen het heeft gewonnen*. Dit is een onveranderlijke wet. Dat heb ik jullie vaak verteld. Jullie hebben dat op bepaalde manieren op je pad van jezelf begrijpen en van zuivering ook ervaren. Maar er zijn nog heel wat gebieden waarop jullie deze waarheid tot nu toe niet kunnen toepassen.

Steeds wanneer je in je zelf strijd voert en zelfs als de fatsoenlijke kant in je handelen en je goede bedoelingen het winnen maar je de draagwijdte van het gevecht dat je levert niet ten volle bewust begrijpt, zullen daar op zo'n manier uiterlijke gebeurtenissen op volgen alsof de egoïstische kant had gewonnen. *Het uiterlijke resultaat moet een reactie zijn op dat wat onbewust is.*

Hoe meer vooruitgang je op dit pad boekt, des te meer je gaat inzien dat er niet van je wordt gevraagd om ook maar iets van wat ik zeg als een dogmatische bewering te accepteren. Je zult zelf de absolute waarheid van deze beweringen ervaren maar dat gebeurt alleen als je zo eerlijk bent om naar deze negatieve kant waartegen je zo dapper vecht te zoeken, de waarheid ervan na te gaan en deze kant te er-

kennen. Ja, jullie doen dat, dat weet ik. Maar hij bestaat niettemin. En hij zal je moeilijkheden veroorzaken, totdat je tegenover hem komt te staan. Erken die kant, *laat hem bestaan*, niet door er aan toe te geven of door - *nadat* je het bestaan ervan hebt erkend – niet te proberen hem te veranderen maar door op het punt waar je nu bent de werkelijkheid ervan te zien. Wanneer je dat doet, kun je de volgende stap zetten door jezelf af te vragen *waarom* die negatieve neiging in jou bestaat. *Waarom* bestaat deze verleiding? Je zult onveranderlijk bij het antwoord uitkomen dat je in de ogen van de wereld een hoge positie wil hebben om je zelf ervan te overtuigen dat je minderwaardigheids-gevoelens onterecht zijn. Diep in je hart geloof je dat je dit alles nodig hebt om te overleven - niet fysiek maar emotioneel. En om dat te krijgen, lijkt het noodzakelijk anderen te verraden en meedogenloos, niet loyaal en zelfzuchtig te zijn. Maar zolang je goede bedoelingen je ervan weerhouden om deze verleiding zelfs maar te herkennen, zal de uiterlijke gebeurtenis een reactie op je negatieve kant zijn ook al heb je er niet aan toegegeven. Daarom komt het je als onrechtvaardig voor. En in feite doet de onrechtvaardigheid je meer pijn dan de teleurstelling in een bepaalde persoon.

Misschien vind je het nog steeds onrechtvaardig; misschien zeg je: 'Zolang ik er in mijn handelen niet aan heb toegegeven, waarom moet het er dan uitzien alsof ik echt verkeerd heb gehandeld? Is het niet het belangrijkste dat ik juist handel?' Nee, vrienden, gevoelens zijn ook handelingen hoewel ze zich niet op dezelfde wijze en met dezelfde snelle, opeenvolgende uitkomsten als uiterlijke handelingen manifesteren. Niettemin is iedere gedachte en iedere houding, of die nu bewust of onbewust is, een uitgesproken daad. Maar hoe onbewuster de houding, des te groter is het gevolg en daarom dus des te onbegrijpelijker .

Door naar deze negatieve kant te kijken geef je blijk van het moedigste gevoel dat er is, namelijk eerlijkheid ten opzichte van jezelf. Je hoeft je dan ook niet voor deze strijd in jezelf te schamen. Het pleit juist voor je. Maar de strijd zal veel effectiever zijn als je dit alles bewust laat worden. Daarbij komt dat je dan alle wetten van de ziel, de wetten van de menselijke relatie en de wetten van het universum beter zult gaan begrijpen. Je zult dan niet langer het gevoel hebben dat je onrechtvaardig bent behandeld en je pijn zal in aanzienlijke mate worden verlicht. Ook bestaat er een goede kans dat er zich niet opnieuw een geval van verraad en beschuldiging zal voordoen. Want als je je de negatieve kant van je strijd eenmaal bewust bent geworden, verliest deze zijn macht.

Maar laten we aannemen dat er zich weer zo'n geval voordoet, je zult je er dan heel anders onder voelen. Je zult dan veel van zo'n gebeurtenis leren en je zult er eerder versterkt dan verzwakt uit te voorschijn komen. Je voelt er iets heel opbouwends in en je bent misschien wel in staat de loop der gebeurtenissen te beïnvloeden door je proces van zelfverwezenlijking.

Als je je realiseert – niet door een verstandelijk begrijpen maar door een gevoelservaring – dat dit massabeeld in jou bestaat en je je bewust bent van het onderliggende verkeerde concept dat tot dusverre je leidraad is geweest, dan heb je een belangrijke stap in de richting van echte innerlijke vrijheid gezet.

Het voorbeeld dat ik heb aangehaald is slechts een van de vele mogelijkheden. Maar geloof mij, vrienden, steeds wanneer je iets ervaart dat pijn doet en dat je niet begrijpt, steeds als je voelt dat er onrechtvaardigheid in het spel is terwijl je er niet achter kunt komen wat jij van jou uit verkeerd hebt gedaan, zoek dan in deze richting. Kom met dit massabeeld van jezelf belangrijk vinden voor de dag. Je kunt dit alleen doen door deze behoefte om bijzonder te zijn te *voelen*, door je te realiseren dat je je niet uit boosaardigheid zo voelt, ook niet omdat je anderen wenst te kleineren (die automatisch kleiner moeten worden als je erin slaagt groter te worden) en niet uit trots omwille van de trots maar vanwege het misplaatste idee dat het voor jou 'overleven' betekent. Wanneer je deze neiging herkent, maak je je ook vrij van de neiging om jezelf op verkeerde en destructieve manieren te beschuldigen. Je ziet eenvoudig het feit onder ogen dat je een verkeerd concept hebt gekoesterd, dat je emotionele voortbestaan niet van de mening van anderen over jou afhangt, maar *alleen van je eigen mening over jezelf* ! Hoe meer je rekening met de mening van anderen houdt, des te minder heb je diep in je ziel met jezelf op. Vandaar wordt een vicieuze cirkel geschapen die altijd op een valse vooronderstelling is gebouwd.

Opnieuw zeg ik: dit alles kan niet op een zuiver intellectueel niveau worden begrepen. Het kan alleen in zijn volle betekenis worden begrepen als je echt op dit pad van zelfonderzoek werkzaam bent. Toch kunnen deze woorden ook bij anderen bepaalde indrukken achterlaten die van waarde zijn en op een later moment vrucht dragen wanneer zij vrijwillig dit pad kiezen. Maar, vrienden, alleen diegenen onder jullie kunnen het volle profijt van deze woorden hebben die speciaal op het

gebied van de ziel werken waar dit massabeeld diep verankerd ligt en die de gewoonte ontwikkelen zichzelf te bevragen over de betekenis van hun verschillende emotionele reacties.

Voor we overgaan tot jullie vragen zou ik graag iets willen zeggen tot vrienden die de weg hiernaartoe nooit hebben gevonden en die nooit enig persoonlijk contact met mensen van deze groep hebben gehad maar die deze lezingen met belangstelling lezen. We zijn er op attent gemaakt dat sommige van deze mensen zelf alleen of samen met anderen proberen de diepte van hun ziel te bereiken. Hun goede bedoeling wordt op prijs gesteld maar ik zou tegen hen willen zeggen dat het niet echt mogelijk is alleen - of zelfs samen met iemand anders die ook geen persoonlijke ervaring met deze bepaalde methode heeft gehad - te slagen. De methode zelf kan niet door de lezingen worden overgedragen. De lezingen dienen als algemeen materiaal maar ze kunnen niet de methode zelf geven. Het kan geen kwaad als je alleen werkt maar echt ver zul je daar niet mee komen. Daarom wil ik deze vrienden voorstellen niet te aarzelen om contact met die leden van deze groep te zoeken die bevoegd zijn om te helpen. Als ze er werkelijk in geïnteresseerd zijn om deze methode voor zichzelf of voor anderen te gebruiken, is dit noodzakelijk.

En laten we nu tot de vragen overgaan, vrienden. Hebben jullie nog vragen met betrekking tot deze lezing?"

VRAAG: Ik begrijp niet welk alternatief ik moet kiezen voor wat betreft het afhankelijk zijn van de mening van anderen; zoals tussen teveel neigen naar rekening houden met goedkeuring of juist helemaal de andere kant opgaan. Ik kan niet zien hoe ik een compromis tussen die twee kan sluiten.

"Het is geen compromis. Heb je misschien moeite de juiste middenweg te vinden?" *(Ja.)* "Laat me proberen je te laten zien hoe dit op een heel natuurlijke manier kan gebeuren. Er wordt niet van je verwacht dat je besluit wat de juiste middenweg is. Dat zou je niet kunnen. Zodra je dat zou moeten doen, zou daar al iets dwangmatigs in zitten. Er kan voor jou geen keus bestaan in de zin van: ik ga tot zover in de ene richting en tot zo ver in de andere richting. Dat zou iets gedwongens en onnatuurlijks zijn. De noodzaak voor jou om een beslissing te nemen heeft geen betrekking op het afwegen en beoordelen van wat de juiste middenweg is. Het heeft veeleer betrekking op het jezelf eerlijk onder

ogen zien en de vraag 'wat word ik geacht te doen?' voorlopig helemaal te vergeten.

Ik mag wel zeggen dat deze vraag 'Wat word ik geacht te doen?' het gaan herkennen en erkennen alleen maar in de weg staat. Het weerhoudt je ervan de waarheid over jezelf te vinden. Het blokkeert je. Denk daar om te beginnen dus helemaal niet aan. Je uiterlijke handelen verandert in het begin misschien niet, zelfs als je tot de erkenning van die waarheid bent gekomen maar je innerlijke beweegredenen zullen veranderen. In sommige gevallen zal je uiterlijke handelen automatisch veranderen maar dit zal alleen vruchtbaar zijn als het een natuurlijk gevolg van innerlijke groei is. Het eerste waar je je mee bezig zou moeten houden is het begrijpen van jezelf: je emoties, je beweegredenen, je verlangens en je angsten. Deze kunnen bij elk voorval waar je je druk over maakt allemaal aan het licht worden gebracht.

Als je bij het herkennen en erkennen van jezelf eenmaal een bepaald punt hebt bereikt, word je je bewust van de valse concepten die je onbewust koestert. Iedere keer dat je een dergelijk foutief concept opmerkt en je er dus steeds bewuster van wordt, raak je er steeds minder door gebonden en word je er steeds minder door gedwongen.

Door je verkeerde conclusies te begrijpen, zul je je meer bewust van de *juiste* conclusie worden. Als je op die manier verder gaat, ben je in toenemende mate in staat je emotionele reacties gewaar te worden en zul je ze beter begrijpen. Dan kom je op een punt waarop je je realiseert dat je verkeerde concept geen nut heeft en schadelijk is. Als het opkomt, dank het dan af, niet uiterlijk maar echt in jezelf, dan ben je vrij. Mensen houden altijd aan valse concepten vast vanuit de verkeerde veronderstelling dat ze nut hebben of bescherming bieden. Zodra je je eenmaal realiseert dat dit niet waar is, zul je er ook niet langer aan vasthouden. Je zult dan in staat zijn tegen jezelf te zeggen: 'Ik heb niet langer meer zo erg goedkeuring nodig dat ik mezelf soms geweld aan doe, ontrouw aan mezelf word of de afhankelijkheid uitdaag door ertegen in opstand te komen. Ik kan nu op eigen benen staan. Mijn innerlijke leven en mijn waarde hangen niet van anderen af. Ze hangen van mijn eigen zelfrespect af en ik kan dat bevorderen en er naar leven door mij volledig bewust van mezelf te zijn'. Zodra je je deze vrijheid hebt verworven, is de juiste middenweg niet iets wat je zorgvuldig hoeft af te wegen; deze zal zich op een natuurlijke wijze ontwikkelen zonder dat je er zelfs over hoeft na te denken. De juiste

weg zal er gewoon zijn omdat je niet langer aan iemand anders of aan jezelf iets hoeft te bewijzen.

Als je de neiging hebt teveel afhankelijk van de mening van anderen te zijn, komt dat omdat je iets *aan hen* moet *bewijzen*. En als je tegen dit gebonden zijn rebelleert en met een uitdagende 'kan me niet schelen' houding het andere uiterste opzoekt, dan probeer je *jezelf* iets te *bewijzen*. Beide uitersten zijn een gevolg van iets willen bewijzen. Als er in jou niet langer een behoefte bestaat iets te bewijzen is de juiste middenweg even natuurlijk als ademen. Denk je eraan dat je meer of minder moet ademen om de juiste hoeveelheid zuurstof in je longen te krijgen? Nee. Je ademt automatisch. Het is een volkomen natuurlijk proces. Je hebt zonder overwegingen en zonder te hoeven kiezen de juiste middenweg gevonden: niet teveel en niet te weinig. Net genoeg om jezelf dat te geven wat je nodig hebt om je gezondheid in stand te houden. Hetzelfde geldt voor ieder zielsproces. Begrijpt je dat?"

VRAAG: Ja, tot op zekere hoogte. Ik vraag me af of dit zowel verstandelijk als emotioneel geldt?

"Slechts heel weinig mensen denken met hun verstand in termen van dit massabeeld, mijn beste. Het komt zelden aan de oppervlakte omdat alle beelden qua aard onbewust zijn. Je kunt aan ieder willekeurig persoon vragen of hij met zijn verstand gelooft dat zijn leven en geluk afhangen van wat andere mensen over hem denken. Iedereen *geeft er de voorkeur aan* dat anderen goed over hem denken. Dat is natuurlijk. Maar de mate van afhankelijkheid, haar gevolgen en de mate waarin iemand aan de eisen van het beeld tegemoet komt, is gewoonlijk totaal onbewust totdat hij met zelfonderzoek in deze richting begint."

VRAAG: Ik voel bewust en heel duidelijk dat de mening van anderen zeer belangrijk is.

"Ik vraag me af of je je bewust realiseert in welke mate die belangrijk voor je is. En wat je als gevolg van deze afhankelijkheid doet of laat. Maar hoe bewuster het is, hoe beter voor je in die zin dat je in staat bent er objectief over na te denken."

VRAAG: Ik dacht dat het moeilijker was als een verkeerde conclusie zo ver gaat dat hij zowel in het verstand als in de emoties zit.

"Integendeel. Je verstand is meer voor rede vatbaar. Zodra je iets hebt

begrepen, zodra je intelligentie kan werken, kan een verkeerd concept worden gecorrigeerd. Maar wanneer iemand bewust overtuigd is van het juiste, is het vaak moeilijk door de scheidsmuur tussen verstand en gevoel heen te breken. De weerstand tegen het onder ogen zien van het feit dat je er een mening op na houdt die niet met je bewuste en redelijke gedachten overeenstemt, is een hindernis waar je niet mee te maken hebt als je het met jezelf eens wordt over een verkeerd concept."

VRAAG: Mag ik vragen - met de gouden regel die door alle religies heen loopt en dit massabeeld - hoe beïnvloedt dit massabeeld het individuele godsbeeld?

"Er bestaan vele vormen van godsbeelden. Maar hoe die er ook uitzien, het verband tussen het massabeeld van eigen belangrijkheid en het godsbeeld is dit: het schept een verder conflict in de psyche. Hoe sterker het massabeeld van eigen belangrijkheid en hoe sterker het godsbeeld, des te meer wordt de persoonlijkheid verstoord omdat twee strijdige behoeften en dwangmatigheden elkaar tegenwerken en een kortsluiting veroorzaken. In minder grove gevallen, in gevallen waar het ene beeld veel sterker is dan het andere, bestaat het conflict natuurlijk ook; het schept vele verstoringen maar elk daarvan is te wijten aan één verkeerd concept. Maar wanneer beide elkaar tegenwerken, kan iemand het leven niet meer aan. Het bestaan van deze twee beelden samen veroorzaakt een vicieuze cirkel. Eén stroom is: 'Ik kom op de eerste plaats, ik heb behoefte aan speciale achting.' En vanwege allerlei religieuze beelden anderzijds, voelt iemand zich nóg schuldiger en minderwaardiger. Met schuld kan men een situatie niet gezond maken. Alleen het begrijpen van de oorzaak is helend. Hoe schuldiger je je voelt, des te minder durf je naar de oorzaak te kijken, des te sterker ben je geneigd 'een verkeerde houding weg te wensen' door er niet naar te kijken.

Zo wordt de volgende vicieuze cirkel geschapen: hoe schuldiger je je voelt, des te meer behoefte heb je aan goedkeuring waarbij je veronderstelt dat dat je schuldgevoelens en je gevoelens van minderwaardigheid zal verlichten. En hoe meer je om dergelijke goedkeuring roept, des te schuldiger je je voelt. Dit gebeurt vanuit twee totaal verschillende kanten: een kant is het godsbeeld en de andere kant is het ware zelf in je dat alles registreert en waarneemt en aan je probeert over te brengen dat je een vergissing maakt, dat dit de verkeerde manier is. Maar deze stem wordt verkeerd begrepen en voor het godsbeeld gehouden. De

tegenkracht die je van het massabeeld van eigen belangrijkheid wegtrekt, komt dus van twee kanten die - ik zeg het opnieuw - niet samenvallen, die niet in vrede met elkaar leven: de *werkelijke* en de illusoire kant, als ik het op die manier mag stellen. Begrijp je dat?" *(Ja.)*

"Ontvang onze zegeningen. Aanvaard van ons de kracht om naar dat deel in jezelf te kijken dat de oorzaak is van zoveel moeilijkheden, het deel in je waar je je door verkeerde conclusies, door denkbeeldige behoeften van je medemensen distantieert. Vind deze kant en je hele kijk zal veranderen. Je wordt objectief, je staat in de werkelijkheid. Louter het gewaarworden van dat deel in je waar je in dit massabeeld gevangen zit, zal je leven veranderen.

Ontvang onze liefde en zegeningen, elk van jullie. Ga door op dit pad, groei er in en schep er vreugde in. Wees in vrede, wees in God!"

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1959.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center of the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'The Mass Image of Self-importance'.
Vertaling door Lidewij Frijlink in 1979; herzien en bewerkt in 1992 en
in 2000 door Marije Mol; herzien in 2008 door Paul Avis.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009